

ÚSTREDNÝ KONTROLNÝ
A SKÚŠOBNÝ ÚSTAV
POĽNOHOSPODÁRSKY
V BRATISLAVE

Podmienky registrácie a aktuálny stav štátnych odrodových skúšok viniča hroznorodého

Ing. Katarína Hanzelyová

Podmienky registrácie odrôd viniča hroznorodého - legislatíva

- **Smernica Rady 68/193/EHS** z 9. apríla 1968 o obchodovaní s materiálom na vegetatívne rozmnožovanie viniča aproximovaná v **Nariadení vlády SR č. 50/2007 Z. z.** o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov).
- **Zákon č. 597/2006** o pôsobnosti orgánov štátnej správy v oblasti registrácie odrôd pestovaných rastlín a uvádzaní množiteľského materiálu pestovaných rastlín na trh v znení zákona č. 467/2008
- **Nariadenie vlády SR č. 50/2007** o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov
- **Vyhláška MPSR č. 365/2007**, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní odrodových skúšok pestovaných rastlín

Druhy registrácie nových odrôd

Povinná registrácia

Nariadenie vlády SR č. 50/2007 o registrácii odrôd pestovaných rastlín v znení neskorších predpisov

Druhy pestovaných rastlín, ktorých odrody sa registrujú

Časť A - Poľné plodiny, Časť B – Zeleniny, **Časť C - Vinič**, chmeľ, Časť D ovocné rody a druhy

Dobrovoľná registrácia – na základe národných metodík

iné druhy poľnohospodárskych rastlín, druhy ovocných drevín, okrasné a liečivé rastliny,
iné špeciálne plodiny

Podmienky registrácie odrôd viniča hroznorodého – podanie žiadosti

Žiadateľ o registráciu, predĺženie a zrušenie registrácie fyzická alebo právnická osoba, ktorá :

- a) odrodu objavil, vytvoril alebo vyvinul na vlastné náklady, alebo financoval jej objavenie, vytvorenie alebo vyvinutie,
- b) má na odrodu udelené šľachtiteľské osvedčenie,
- c) nadobudol prevodom alebo prechodom šľachtiteľské osvedčenie k odrode,
- d) podal prihlášku na ochranu práv odrody,
- **e) je udržiavateľom odrody, ktorá nie je chránená podľa osobitného predpisu, alebo**
- **f) je právnym nástupcom žiadateľa uvedeného v písmenách a) až e)**

Podmienky registrácie odrôd viniča hroznorodého podanie žiadosti

- žiadosť o registráciu odrody
- technický dotazník a splnomocnenie v prípade tretích krajín (originál)
- návrh názvu – **najmenej 6 mesiacov pred plánovaným termínom registrácie**
- oznámiť každú zmenu údajov týkajúcu sa registrovanej odrody do 30 dní od ukončenia zmeny
- poskytnúť bezplatne množiteľský materiál - podľa termínov a množstiev a na adresu uvedenú v **Metodickom pokyne ÚKSÚP č. 29/2023**
- uhradiť poplatky za štátne odrodové skúšky

Podmienky registrácie odrôd viniča hroznorodého

DUS test - odroda musí byť **ODLIŠNÁ, VYROVNANÁ a STÁLA**

VCU test – odroda musí mať uspokojivú hodnotu pre pestovanie a využitie

vhodný názov (pretestovaný v CPVO Variety Finder)

zabezpečené udržiavacie šľachtenie

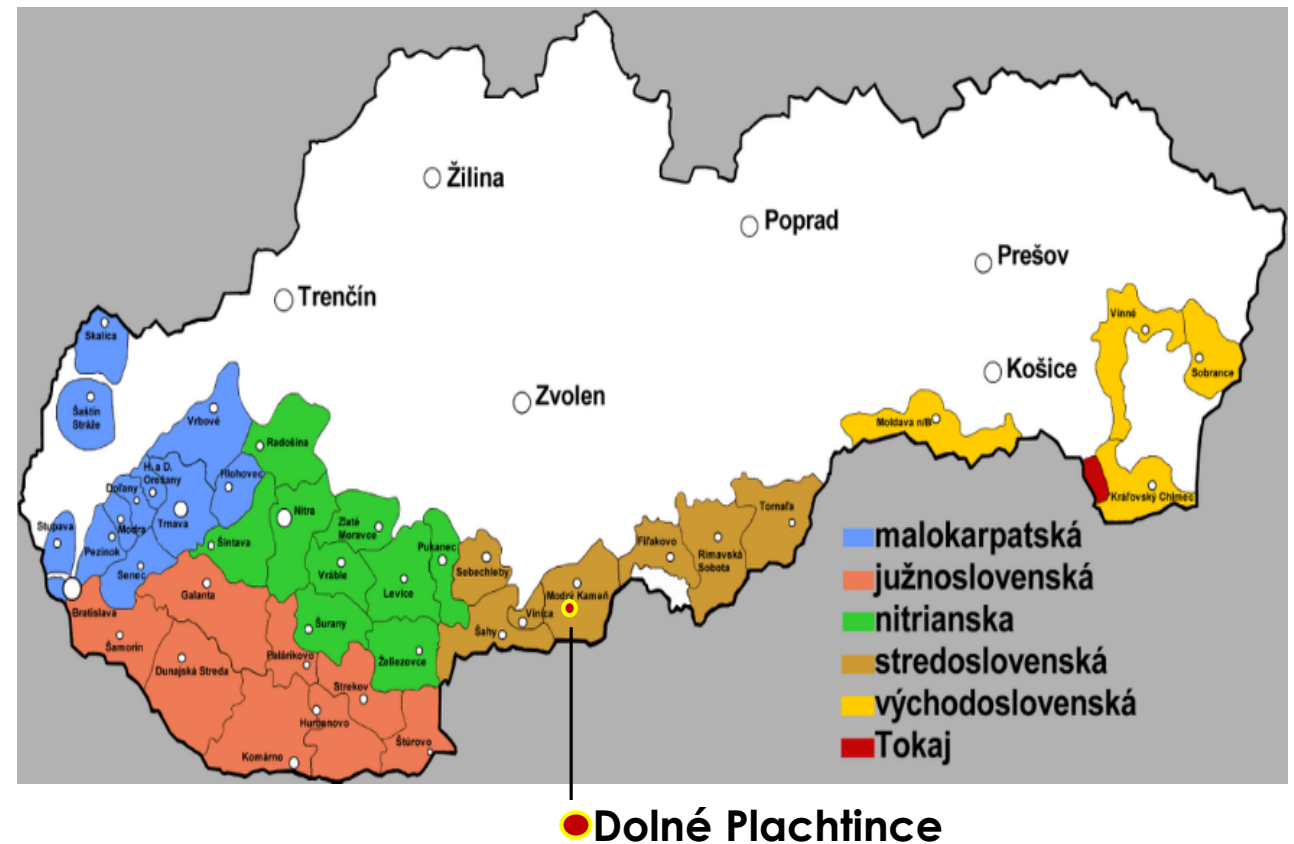

**DUS and VCU testy viniča hroznorodého sa vykonávajú na
skúšobnej stanici Dolné Plachtince**

Skúšobná stanica Dolné Plachtince

- **SS Dolné Plachtince** sa nachádza na juhu stredoslovenského regiónu resp. Banskobystrického kraja
- stanica je situovaná v strede **Stredoslovenskej vinohradníckej oblasti v Modrokamenskom rajóne** a tesne nadväzuje na južné svahy Krupinskej planiny, ktorá chráni oblasť pred prílevom chladného vzduchu zo severu
- je to **teplá lokalita** vhodná na pestovanie teplomilných ovocných druhov a viniča

Podmienky registrácie odrôd viniča hroznorodého

Štátne odrodové skúšky ŠOS

DUS skúšky (**D**istinct/**U**niform/**S**tabile)

odlišnosti, vyrovnanosti a stálosti – **musia zahŕňať dva rastové cykly (minimálne dve uspokojujúce úrody plodov)** a výsledkom je vypracovanie morfológického popisu odrody (vykonávajú sa podľa medzinárodného klasifikátora pre vinič CPVO – TP/050/2 – 44 znakov)

VCU skúšky (**V**alue for **C**ultivation **U**se)

hospodárskej hodnoty odrôd – **3 roky plnej rodivosti** výsledkom je prehľad hlavných hospodárskych charakteristík skúšaných odrôd: úroda, zdravotný stav, reakcia na abiotické faktory, určené kvalitatívne parametre

Výkon DUS skúšok – DUS znaky

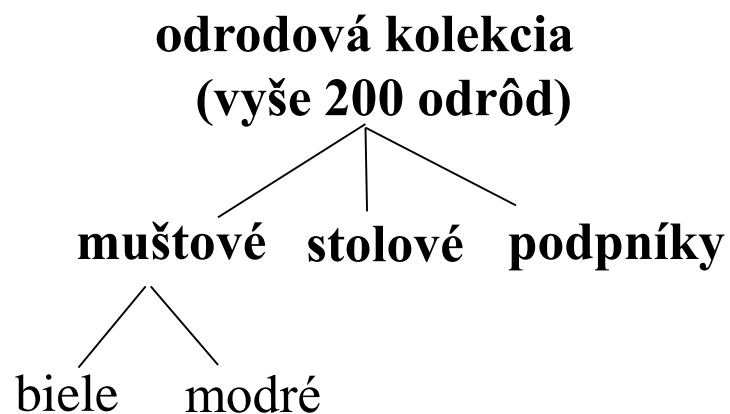
	odroda	odroda	odroda	odroda	odroda	odroda	odroda	odroda	odroda
Vinič hroznorodý / (MM) / 2018 / CPVO-TP/050/2									
1. Doba rašenia									
2. Mladý výhon: otvorenie vrchola									
3. Mladý výhon: plazivé chlčky na vrchole									
4. Mladý výhon: antokyánové sfarbenie plazivých chlčkov na vrchole									
5. Mladý výhon: vzpriamené chlčky na vrchole									
6. Mladý list: farba vrchnej strany čepele									
7. Mladý list: plazivé chlčky medzi hlavnými žilami na spodnej strane čepele									
8. Mladý list: vzpriamené chlčky na hlavných žilách na spodnej strane čepele									
9. Letorast: postavenie pred vyviazaním									
10. Letorast: farba zadnej (chrbtovej) strany internódii									
11. Letorast: farba brušnej strany internódii									
12. Letorast: farba chrbtovej strany uzlov									
13. Letorast: farba brušnej strany uzlov									
14. Letorast: vzpriamené chlčky na internódiách									
15. Letorast: dĺžka úponkov									
16. Kvet: pohlavné orgány									
17. Zrelý list: veľkosť čepele									
18. Zrelý list: tvar čepele									
19. Zrelý list: pľuzgierovitost' vrchnej strany čepele									
20. Zrelý list: počet lalokov									
21. Zrelý list: hĺbka vrchných bočných sinusov (výkrojkov)									
22. Zrelý list: postavenie lalokov vrchných bočných sinusov (výkrojkov)									
23. Zrelý list: postavenie lalokov stopkového výkroju									
24. Zrelý list: dĺžka zúbkov									
25. Zrelý list: pomer dĺžka/ šírka zúbkov									
26. Zrelý list: tvar zúbkov									
27. Zrelý list: podiel antokyánového sfarbenia hlavných žil na vrchnej strane čepele									
28. Zrelý list: plazivé chlčky medzi hlavnými žilami na spodnej strane čepele									
29. Zrelý list: vzpriamené chlčky na hlavných žilách na spodnej strane čepele									
30. Zrelý list: dĺžka stopky v porovnaní s dĺžkou strednej žily									
31. Začiatok dozrievania bobúľ dátum/znak									
32. Strapec: veľkosť bez stopky									
33. Strapec: hustota									
34. Strapec: dĺžka stopky primárneho strapca									
35. Bobuľa: veľkosť									
36. Bobuľa: tvar									
37. Bobuľa: farba šupky (bez povlaku)									
38. Bobuľa: oddeľovanie od stopky									
39. Bobuľa: hrúbka šupky									
40. Bobuľa: antokyánové sfarbenie dužiny									
41. Bobuľa: pevnosť dužiny									
42. Bobuľa: chuťové zvláštnosti									
43. Bobuľa: tvorba semien									
44. Jednoročné drevo: prevládajúca farba									

- pučanie
- mladý výhon
- mladý list
- letorast
- kvet
- zrelý list
- bobule
- stravec
- jednoročné drevo

Výkon DUS skúšok – odrodová kolekcia

- Slovenské odrody
- odrody z LRO
- zahraničné odrody
- české odrody
- dávne odrody
- odrody príkladu
- Tokajské odrody

Odrodová kolekcia – nevyhnutná pre výkon DUS skúšok

- pozostáva z popisov a živého rastlinného materiálu **všeobecne známych odrôd**
- **počet odrôd** je daný **klimatickými podmienkami** a **technickými možnosťami** skúšobného úradu
- odrody v odrodovej kolekcii slúžia na posúdenie odlišnosti odrôd v štátnych odrodových skúškach, kde „**odroda je považovaná za odlišnú**, ak je jasne odlišiteľná od akejkoľvek inej odrody, všeobecne známej v čase vyplnenia žiadosti.“

Prejav DUS znaku 37. Bobuľa: farba šupky

Obrázok č.1 – farba žlto-zelená

Obrázok č.2 – farba žltá

Obrázok č.3 – farba ružová

Obrázok č.4 – farba červená

Obrázok č.5 – farba šedo-červená

Obrázok č.6 – farba modro čierna

Výkon VCU skúšok – národná metodika

Záznamy a pozorovania

- fenologické
- chorôb, škodcov, poveternostných činiteľov
- agrotechnické
- zberové
- technologická kvalita

Vegetačné záznamy - druh pokusu : muštové modré			
Číslo odrody			
Odroda - novošachtlenie			
Pučanie		dát.	
Prvé olistenie		dát.	
Kvitnutie	začiatok	dát.	
	koniec	dát.	
Oprchnutie kvetov		1-9	
Zamákanie bobúľ		dát.	
Zrelosť hrozna		dát.	
Od pučania po zrelosť		dni	
Opad listov	začiatok	dát.	
	koniec	dát.	
Vyzretosť letorastov		1-9	
Mrazy - poškodenie	zimné	očka	%
			dát.
		1 - roč. drevo	%
			dát.
		staršie drevo	%
			dát.
	jarné	uhnuté kry	%
			dát.
		očka	%
			dát.
		mladé výhony	%
			dát.
jesenné	listy	%	
		dát.	
Živelné pohromy		%	
		dát.	
Choroby a škodcovia	Kučeravosť		1-9
			dát.
	Peronospóra	prvý výskyt	dát.
		najväčší výskyt	1-9
			dát.
	Múčnatka	prvý výskyt	dát.
		najväčší výskyt	1-9
			dát.
	Obalovače:		1-9
	Jednopásavý / Mramorovaný		dát.
	Botrytis cinerea		1-9
			dát.
Roztoče		1-9	
		dát.	
Vírusové choroby		1-9	
		dát.	
Osy		1-9	
		dát.	

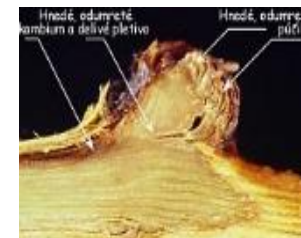
začiatok kvitnutia

koniec kvitnutia

zdravé očko

odumreté očko

zber

Odrody v štátnych odrodových skúškach

Rok podania žiadosti	Návrh názvu odrody	Pracovné označenie	Použitie	Žiadateľ
2019		HTČVČB2/53	muštové biele	Ing. Dorota Pospíšilová
2019		PPFM62/2	muštové modré	Ing. Dorota Pospíšilová
2019		CATAP9/13	muštové modré	Ing. Dorota Pospíšilová
2020	Florianka	Florianka	muštové biele	Vino Masarik s.r.o.
2020	Cabernet Cortona	CFD 5-2-4	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2020	Lavina	DM 4-6-7	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2020	Darius	MD 10-10-6	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2020	Danubius	SD 5-17-1	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2021	Libra	MD10-13-2	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2021	Idea	MD5-9-1	muštové modré	Ing. Ondrej Korpás, CSc.
2022	Hibernal	Hibernal	muštové biele	Sky Group Slovakia s.r.o.
2022	Cabernet Volos	UD. 32-078	muštové modré	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Pinot Kors	UD. 156-537	muštové modré	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Kersus	UD. 109-052	muštové biele	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Merlot Khorus	UD. 31-125	muštové modré	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Sauvignon Kretos	UD. 76-026	muštové biele	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Sauvignon Nepis	UD. 55-098	muštové biele	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Volturnis	UD. 156-312	muštové modré	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Pinot Iskra	UD. 109-033	muštové biele	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2022	Fleurtaí	UD. 34-111	muštové biele	Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.
2023		VELLER	muštové biele	H2G, s.r.o.

Listina registrovaných odrôd

Listina registrovaných odrôd za rok 2025 – 79 odrôd

33 odrôd muštové biele, 3 muštové tokajské, 22 muštové modré
21 stolových odrôd a 10 podpníkov

Novo registrované odrody za rok 2025 – 5 odrôd

Merlot Kanthus, Sauvignon Rytos, Soreli, Cabernet Eidos – žiadateľ
Vivai Cooperetivi Rauscedo Soc. Coop. Agric.

Medovec – žiadateľ Panonia Winery, s.r.o.

Doba registrácie viniča hroznorodého je 30 rokov

Predĺženie doby registrácie odrôd

- žiadosť o predĺženie registrácie **najmenej 5 rokov pred uplynutím registrácie**
- technický dotazník a splnomocnenie (v prípade tretích krajín)
- množiteľský materiál podľa Metodického pokynu ÚKSÚP č. 29/2023
- uhradiť poplatky za predĺženie registrácie na základe platného cenníka
- platnosť registrácie sa dočasne predlžuje do prijatia rozhodnutia o predĺžení
- **na základe výsledkov DUS skúšok je odroda predĺžená**
- ak nie je podaná žiadosť o predĺženie doby registrácie – odrode uplynie platnosť registrácie
- odroda je vymazaná z Listiny registrovaných odrôd
- dobeh množiteľského materiálu - do **30. júna tretieho kalendárneho roka po uplynutí registrácie**

Zápis ďalšieho udržiavateľa

- podmienkou registrácie odrody je udržiavacie šľachtenie – udržiavateľ
- ak odroda nemá udržiavacie šľachtenie jej registrácia má byť zrušená
- žiadosť o zápis ďalšieho udržiavateľa
- **technický dotazník** (formulár, v ktorom žiadateľ o registráciu odrody popíše hlavné rozlišovacie znaky odrody a charakterizuje pestovateľské nároky odrody, o ktorej registráciu žiada)
- oznámiť každú zmenu údajov týkajúcu sa registrovanej odrody do 30 dní od ukončenia zmeny
- **poskytnúť bezplatne množiteľský materiál** - podľa termínov a množstiev a na adresu uvedenú v **Metodickom pokyne ÚKSÚP č. 29/2023**
- **uhradiť poplatky** za štátne odrodové skúšky

ĎAKUJEME ZA POZORNOSŤ

V Modre, 11.3.2026